

GEBOORTE VAN DE HEER

Kerstmis

Evangelie: Lucas 2, 1-14 (*Kerstmis*)

God in ons midden

Voorbereiding voor de leiding

Referenties andere lezingen

1e lezing: Jesaja 9, 1-3 5-6

Tussenzang: Psalm 95, 1-3 11-13

2e lezing: Titus 2, 11-14

Achtergrondinformatie bij het evangelie

De politieke situatie in Palestina rond Christus' geboorte wordt bepaald door de Romeinse overheersing. Keizer Augustus regeert over het Romeinse Rijk (waarvan Palestina een van de provincies was) van 30 v. Chr. tot 14 na Chr. Deze keizer heeft in zijn tijd meerdere volkstellingen laten houden. Vanuit Rome werd de inschrijving in het officiële register van naam, beroep en bezit van alle inwoners van de provincies geëist. In Palestina is het de gewoonte dat men zich laat inschrijven in de plaats waarvan de familie afkomstig is.

Bethlehem is de geboortestad van de grote koning David (zie 1 Samuel 20,6) en van zijn geslacht zijn zowel Jozef als Maria. Daarom gaan Jozef en Maria naar Bethlehem om zich te laten inschrijven. De afstand van Nazareth tot Bethlehem is bijna 150 km lang door heuvelachtig landschap en de wegen waren niet al te goed. De ezel is het traditionele vervoersmiddel, waar zelfs de armen over beschikken. De reis zal tenminste vier volle dagen hebben geduurd. Dat is een zware tocht voor de hoogzwangere Maria.

Er staat in het Lucas evangelie dat er geen plaats is voor hen in de herberg. Het zal vanwege de volkstelling vast druk zijn geweest in Bethlehem. Jozef had er misschien ook wel familie wonen. Gastvrijheid staat in het Oosten hoog in het vaandel. Jozef en Maria konden waarschijnlijk wel ergens tussen het gewoel slapen maar aangezien Maria op het punt stond te bevallen zocht Jozef een ruimte met wat meer privacy en rust. Een van de inwoners van Bethlehem heeft hem waarschijnlijk gewezen op het bestaan van natuurlijke grotten in de omgeving, die gebruikt werden als stal of als opslagplaats. Wij maken er wel 'romantische' kerststalletjes van maar zo'n grot was vies, donker, vol ongedierte en het stonk er verschrikkelijk. En daar werd Jezus, de Koning der Koningen geboren!

De herders behoren tot het armste deel van de bevolking. Ze houden 's nachts de wacht bij hun kudden schapen om te zorgen dat er geen wilde dieren in de buurt komen. De herders leven in de verwachting van de al zo lang beloofde Messias.

Zeker nu hun land door de Romeinen wordt beheerst, zien ze des te meer uit naar Diegene die hen van deze overheerser zal bevrijden. Aan deze eenvoudige mensen wordt het eerst de geboorte van Jezus de Heer aangekondigd. En niet op een gewone wijze, maar door 'hemelse boodschappers', engelen. Zij verkondigen een 'vreugdevolle boodschap', de geboorte van Christus de Heer. De vreugde, ook in de hemel, is zó groot, dat een hele schare engelen Gods lof uitbundig uitzingt.

Visueel materiaal

(naar keuze)

- ◆ Zet alleen de Kerststal neer met wat bomen etc. Laat dan tijdens het vertellen van het Kerstverhaal alle figuren op hun plaats komen.
- ◆ Laat de kinderen het verhaal uitspelen terwijl u vertelt.
- ◆ Zie vertelplaten [Bijbelverhalen in beeld](#)
- ◆ Zie [vertelplaten set Kerstmis](#), prachtige platen die je ook in een vertelkoffer kunt gebruiken
- ◆ Zoek op Google een mooie kunstaafbeelding van de Geboorte van Jezus en print deze op een groot vel uit.
- ◆ Zie [Free Bible Images](#) voor verschillende versies PPS van het Kerstverhaal
- ◆ Kijk [hier](#) op de Samuel site voor verschillende kerstmaterialen

Verwerkingsmogelijkheden voor de kinderen

- ◆ Zie voor een bijbehorend werkje, puzzel en vertelplaat de Samuel site bij ['Komende zondagen'](#)
- ◆ Kijk hier op de site voor allerlei [Kerstwerkjes](#)
- ◆ Bij Samuel Advies zijn verschillende Kerstspelen en Kerstmusicals te verkrijgen.
- ◆ Geef een (kerst)uitvoering met toneel en zang in een van de bejaardenhuizen
- ◆ Indien u in een grote stad woont, kunt u voor het Kerstfeest misschien met de kinderen iets doen voor dakloze mensen of mee gaan helpen bijv. bij de zusters van Moeder Teresa in Amsterdam of Rotterdam
- ◆ Maak Kerststukjes met de kinderen en breng deze rond bij eenzame of zieke mensen.
- ◆ Kijk [hier](#) op de Samuel site voor verschillende kerstmaterialen

Liederen voor de Kersttijd

- ◆ Bekende kerstliederen (zie o.a. muziekbundel Laus Deo)
- ◆ Een Koning is geboren (Elly & Rikkert Zuiderveld zie cd Een boom vol liedjes 2 en muziekbundel Een boek vol liedjes deel 1)
- ◆ Kerst-mis (Elly & Rikkert Zuiderveld, zie musical/CD 'Glitter' en zie muziekbundel Een boek vol liedjes deel 2)
- ◆ Kerstliederen (Hanna Lam & Wim ter Burg, zie muziekbundel / cd Alles wordt nieuw)
- ◆ Kerstliederen (zie muziekbundel Zingen maakt blij van Jan Visser)
- ◆ Zie muziekbundel / cd met 20 kerstliedjes 'Ga je mee op zoek' van Jan Visser

- ♦ Zie www.oke4kids.nl voor kerstliedjes van verschillende eigentijdse artiesten.

Viering van de kinderwoorddienst

Welkom

Kinderen welkom heten en ieder zijn / haar naam even laten noemen om elkaar te leren kennen. Jezus noemde ook iedereen bij naam!

Eventueel naamkaartjes of presentiekaarten gebruiken waarop de kinderen iedere keer een stickertje kunnen plakken.

Welke kernboodschap geef ik de kinderen mee?

Gods Zoon is Mens geworden, zoals wij! Hij is niet ver weg, maar steeds heel dichtbij! God is in ons midden.

Inleidend gesprek

Hoe hebben jouw ouders aan andere mensen laten weten dat jij was geboren? (even doorpraten over geboortekaartje) Wat stond er voor jou klaar voordat jij geboren was? (mooie wieg / bedje) Als er ergens een koning of een prins geboren wordt, wat staat er dan voor deze kleine baby klaar? Hoe zal zijn geboorte bekend gemaakt worden? Misschien herinner je je nog dat we de laatste zondag voor de Advent het feest gevierd hebben van Christus, Koning van het heelal. Zijn geboorte en de bekendmaking daarvan gebeuren op een hele andere manier dan bij andere koningen!

Inleidend gesprek met spiegelverhaal

Peter is een jongetje van 10 jaar zoals er zo velen zijn. Toch is het bij Peter anders dan bij vele andere kinderen van zijn leeftijd. Hij woont niet thuis! Hij is niet bij zijn vader en moeder. Waarom niet? Peter zit met zijn broertje in een internaat. Zijn vader zit in de gevangenis. De moeder van Peter, die vaak ziek was, kon haar 5 kinderen niet goed meer verzorgen. En tot haar groot verdriet werden de kinderen in een internaat geplaatst.

Peter heeft het daar heel moeilijk mee! Hij zegt heel weinig! Als er gevoetbald wordt, doet hij niet mee. In de klas let hij niet op maar zit steeds naar buiten te staren. Vooral rond de feestdagen is Peter erg stil en in zichzelf gekeerd. Hij denkt dan aan vroeger thuis.. Een van de leiders heeft hem toch zover gekregen om mee te doen in een toneelstukje over Kerstmis. Eerst vond Peter het maar niets: Kerstmis, dat moet je toch thuis vieren met je vader en moeder, anders is het toch niet écht? De leider schudt zijn hoofd: "Nee, jongen, Kerstmis is wat je er zelf van maakt! Dat Kindje is ook voor jou op de wereld gekomen, vergeet dat nooit!" Toch probeert de jongen telkens af te haken, maar de leider weet hem steeds weer over te halen om door te gaan. Eén zin uit het toneelstuk blijft Peter steeds bij: "Zij legde Hem neer in een kribbe, want in de herberg was geen plaats voor Hem." Er

was geen plaats voor Jezus? Dat was voor Jozef en Maria toch ook erg! Voor het eerst spreekt Peter met meneer Jan over zijn thuis en vooral over zijn vader. De leider geeft hem een bemoedigend schouderklopje.

"Ik ken het verhaal Peter. Jouw vader zit in voorarrest, omdat het politieonderzoek nog niet afgerond is. Ik houd je wel op de hoogte!" Dat doet Peter goed. Hij blijft voor zijn vader bidden en vraagt het Kerstkind hem te helpen. Het toneelstuk "Kerst in een schuilhut" wordt een groot succes.

En aan het eind van de kerstvakantie is Peter met zijn broertje weer thuis. En wat hoort hij dan: zijn vader is vrijgesproken!

Vrede op aarde! Nu is er ook vrede in Peters hart!

Laten wij samen luisteren naar het oude, maar toch altijd weer nieuwe Kerstverhaal.

of

Er is een koningskind geboren! Journalisten verdringen zich rond het paleis om het laatste nieuws te vernemen. Fotografen struikelen haast over elkaar heen, want iedereen wil toch die bijzondere foto maken die nog niemand heeft! Er zijn nog zoveel vragen.. Is het een jongen of een meisje? Hoe zal het kind heten? Is het gezond? Is alles goed met de moeder?

En dan, totaal onverwacht, komt er iemand die zegt: Hier moeten jullie niet zijn. Jullie moeten daar, naar die dierenstal, want daar is het Kind geboren dat de hele wereld veranderen zal.

Wat zouden de mensen verbaasd zijn, denk je ook niet? Zo wonderlijk was de geboorte van Jezus. Luister maar naar het evangelie

Evangelie

Uit het hoofd navertellen en / of samen doorlezen. Voor tekst en uitleg zie boven.

Praktische toepassing

Bespreek met de kinderen wat ze vandaag gaan doen; op bezoek, feest vieren, kerstdiner etc. Nodig hen uit om te proberen minstens één keer vandaag tussen alle feestdrukke door te zeggen: Dank U Jezus dat U ook voor mij bent geboren.

Gespreksvragen

Van welke belangrijke koning uit de Bijbel is sint Jozef familie?

Hoe kwamen de herders te weten dat er een koning geboren was?

Hoe konden de herders Jezus vinden, welk teken kregen zij?

Lied en / of verwerking

Zie suggesties boven.

Afsluiting

Zo mogelijk, de kinderwoorddienst afsluiten met een korte geloofsbelijdenis of één artikel van de geloofsbelijdenis of lied 'Ik geloof' van Jan Visser (zie muziekbundel Zingen maakt blij). De voorbede kan met de volwassenen in de kerk

mee gebeden worden of in een aangepaste (verkorte) versie voor de kinderen.
Het mooiste is wanneer de kinderen tijdens de offerande weer terugkomen in de kerk.

Bij de Eucharistieviering voor gezinnen

In geval van een gezinsviering op 1^e kerstdag, zie het evangelie van de 2^e zondag van Kerstmis.

Thema

God in ons midden.

Alternatief: God, zó dicht bij ons.

Liederen

Zie boven voor verschillende liederen rond het thema van deze zondag.

Openingsgebed

Heer onze God,
in deze heilige nacht straalt het ware licht van Jezus' geboorte.
Op aarde hebben wij het mysterie van dit licht leren kennen.
Wij vragen U: laat ons ook
de vreugde ervan genieten in de hemel.
Door onze Heer Jezus Christus, uw Zoon,
die met U leeft en heerst in de eenheid van de heilige Geest,
God, door de eeuwen der eeuwen

Evangelie

Voor bijbehorende illustratie, evangelietekst en uitleg; zie boven.

Voorbede

Laten wij bidden tot onze Vader in de hemel.

1. Dat allen in onze kerk het licht van Jezus in hun hart toelaten.
2. Dat steeds meer mensen in het grote wonder van Jezus' geboorte mogen gaan geloven.
3. Voor allen die dakloos zijn en op de vlucht, dat zij een thuis mogen vinden.
4. Voor mensen die deze feestdagen alleen zijn, dat zij troost en onverwacht bezoek mogen ontvangen.

Gebied over de gaven

Heer onze God,
in deze heilige nacht straalt het ware licht van Jezus' geboorte.

Op aarde hebben wij het mysterie van dit licht leren kennen.
Wij vragen U: laat ons ook
de vreugde ervan genieten in de hemel.

Door onze Heer Jezus Christus, uw Zoon,
die met U leeft en heerst in de eenheid van de heilige Geest,
God, door de eeuwen der eeuwen.

(zie voor de eigen preeks van Kerstmis het (Altaar)missaal)

Gebed na de communie

Heer onze God,
met vreugde vieren wij de geboorte van onze Verlosser.
Wij bidden U:
geef ons de genade Hem ons hele leven toe te wijden
opdat wij eens mogen delen
in de eeuwige heerlijkheid van uw Zoon,
die met U leeft en heerst in de eeuwen der eeuwen.

Plechtige slotzegen (naar keuze)

Priester: De oneindig goede God die door de menswording van zijn Zoon de
duisternis van de wereld heeft verdreven en door de heilige geboorte van Christus
deze nacht heeft doen stralen van licht, moge de duisternis van het kwaad uit u
verdrijven en uw hart vervullen met het licht van het goede.

Allen: Amen.

Priester: De Heer die de vreugdevolle boodschap van zijn geboorte door een Engel
aan de herders heeft willen verkondigen, moge u zijn vreugde schenken en u
maken tot verkondigers van zijn Evangelie.

Allen: Amen.

Priester: Hij die door de menswording van het Woord aarde en hemel met elkaar
verbonden heeft, moge u met de gave van zijn vrede en liefde vervullen en u deel
laten uitmaken van het hemels Jeruzalem.

Allen: Amen.

Priester: Zegene u de almachtige God, vader, Zoon en Heilige Geest.

Allen: Amen

Uitwerking thema

De kerstliturgie is zo rijk dat het niet nodig is om op dit feest er van alles 'bij te verzinnen'. Zorg voor mooie (kerst)muziek en samenzang. Nodig twee kinderen (bijv. communicanten) tevoren uit om als Jozef en Maria verkleed te komen. Zij mogen dan bij binnenkomst met het kind Jezus (uit de stal of een echte baby) in de processie met de priester en misdienaars meelopen en kunnen voor het altaar zitten tot de offerande.